

30.10.2013 Nr. 03/10009
La Nr. 08/2-5646 din 04.10.2013

Ministerul Economiei

Urmare examinării proiectului de lege privind încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum și a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, precum și a proiectelor hotărârii Guvernului de aprobare a acestora, expunem următoarele.

La proiectul de lege privind încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum:

În art. 3:

1. În noțiunea „comercializarea la distanță a serviciilor financiare”, după cuvântul „prezență” se va include cuvântul „fizică”, pentru a asigura concordanța cu noțiunea „mijloace de comunicare la distanță”.

2. Vis-a-vis de noțiunea „contract încheiat prin mijloace de comunicare la distanță” semnalăm inoportunitatea reglementării formei contractului, or, potrivit art. 2 alin. (4) al proiectului, prezenta lege nu aduce atingere dispozițiilor legale care reglementează încheierea contractelor, inclusiv a contractelor electronice. Prin urmare, sugerăm substituirea cuvintelor „contractul pe suport de hârtie” cu cuvântul „contractului” (a se vedea și art. 2 lit. (a) din Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE).

Concomitent, atenționăm că pe parcursul proiectului contractul în cauză este denumit diferit: în titlu – „contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum”, în text – contractelor privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum (art. 1), după definirea noțiunii „contract încheiat prin mijloace de comunicare la distanță (contract la distanță) se utilizează această abreviere, precum și „Contractele de servicii financiare de consum la distanță (titlurile cap. II și III), „contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum” (art.10), „Contractele pentru furnizarea de servicii financiare de consum la distanță” (art. 11). Întrucât terminologia utilizată într-un act normativ trebuie să fie constantă și uniformă, urmează să fie identificată o denumire unică pentru acest contract.

3. Se va exclude noțiunea „fond nestatal de pensii” întrucât în proiect nu se utilizează această noțiune. Mai mult, definirea unor noțiuni consacrate într-o altă lege nu este necesară (în speță, a se vedea art. 2 din Legea nr. 329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii).

11395

64

11

151

4. În noțiunea “mijloace de comunicare la distanță” abrevierea “nr. 1” se va substitui cu cuvintele “la prezenta lege”, deoarece dacă un act normativ are o singură anexă, aceasta nu se numerează.

5. Din noțiunea “suport durabil” se va exclude ultima propoziție, deoarece stabilirea termenului de păstrare a documentelor electronice nu este relevantă în contextul dat.

Art. 4:

7. La alin. (1) sbp. 1):

În corespundere cu prevederile Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali registratorul adoptă (și nu emite) decizia de înregistrare.

Cu referire la sintagma “certificatul de înregistrare” (care se eliberează organizațiilor necomerciale) apare fireasca întrebare căror furnizori vizați în proiect li se eliberează aceste certificate (a se vedea noțiunile “furnizor” și “serviciu financiar acordat la distanță”, definite în art. 3 al proiectului). În acest sens, remarcăm, că în temeiul art. 13 alin. (1) din Legea nr. 329-XIV din 25 martie 1999, înregistrarea de stat a fondului nestatal de pensii se efectuează de către Camera Înregistrării de Stat. La fel, potrivit art. 27 din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21 iunie 2007 “Asociația se înregistrează în conformitate cu legislația privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali”.

Suplimentar, atenționăm că IDNO reprezintă abrevierea numărul de identificare de stat al persoanei juridice, iar IDNP - abrevierea numărului personal de identificare al persoanei fizice. Respectiv, propunem substituirea în lit. a) - c) a cuvintelor “codul de identificare” cu cuvintele “numărul de identificare”.

Din lit. b) se va exclude cuvântul “legal”, întrucât furnizorul poate împuternici o persoană să-l reprezinte și în baza unui act juridic.

Din lit. a) - c) se va exclude cuvântul “stabil”, deoarece prin cuvântul “domiciliu” se înțelege locul unde locuiește cineva în mod staționar (a se vedea art. 30 al Codului civil).

În lit. c), în scopul respectării rigorilor limbii literare, se va revizui redacțional sintagma “dacă relațiile se desfășoară dintre consumatorul și intermediarul implicat”.

Lit. d) se va reformula, norma propusă va începe cu un substantiv, având în vedere formularea celorlalte litere ce decurg din sbp. 1). Totodată, se va omite sintagma “complementar informațiilor prevăzute la lit. a) și b)”, deoarece o prevedere legală trebuie să aibă caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații. Semnalăm că datele de identificare ale unei persoane juridice sunt: denumirea, sediu, IDNO. Astfel, folosirea alăturată a cuvintelor “datele de identificare,” și “denumirea, adresa” reprezintă o tautologie, din care cauză se vor exclude primele, totodată, cuvântul “adresa” se va substitui cu cuvântul “sediu”, în corespundere cu art. 67 al Codului civil.

8. La alin. (1) sbp.2) lit. a) cuvintele “serviciul deja prestat” sunt nepotrivite în contextul dat, întrucât alin. (1) prevede ce informații trebuie să primească un consumator *înainte* de a încheia un contract la distanță.

9. La alin. (1) sbp. 3):

Din lit. c) se va exclude sintagma "inclusiv orice penalități impuse de contract în astfel de cazuri", deoarece dublează prevederile lit. d).

În lit. e), pentru utilizarea terminologiei juridice corecte, cuvintele "de revocare din contract" se vor substitui cu cuvintele "privind revocarea contractului".

Lit. h) și i) se vor revedea, întrucât reiterăm că alin. (1) stabilește informațiile care vor fi comunicate consumatorului înainte de încheierea contractului la distanță. Concomitent, în lit. i) cuvintele "prevăzut de legea în vigoare" sunt inadecvate în norma dată.

10. La alin. (1) sbp. 4) lit. b), informarea consumatorului despre existența unor fonduri de garantare sau a altor mecanisme de compensare, altele decât cele prevăzute prin lege, nu reprezintă o cale de soluționare a litigiilor, prin urmare, se va formula ca un subpunct aparte (pentru comparație a se vedea art. 3 alin. (1) pct. 4 "reparațiile" din Directiva prenotată).

11. La alin. (2) este de neînțeles referința la principii care reglementează protecția persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu. Potrivit prevederilor Codului civil, tutorele instituit asupra persoanei lipsite de capacitatea de exercițiu este reprezentantul ei legal, care îi apără drepturile și interesele acesteia, încheie în numele ei toate actele juridice.

12. Alin. (3) este defectuos expus din punct de vedere al tehnicii legislative. Atenționăm că un alineat nu poate avea titlu. Având în vedere reglementările incluse în acest alineat, recomandăm formularea acestuia ca articol separat, modificându-se, respectiv, numerotarea elementelor de structură (alineate, litere), precum și revederea normelor de trimitere la aceste prevederi (art. 5 alin. (1) al proiectului).

Vis-a-vis de lit. c) penultima cratimă, atenționăm că avizul este o înștiințare scrisă. În speță, informarea are loc prin telefon sau prin alt mijloc ce implică vorbirea directă, astfel, se va revedea termenul în cauză.

Art. 6:

13. În alin. (1) se va utiliza termenul "revocarea contractului" și nu "a se revoca din contract", deoarece o persoană nu se revocă din contract, ci poate revoca un contract sau unele prevederi ale acestuia (a se revedea în acest sens și alin. (4) și (5), art. 7 etc.).

Ultima propoziție "Prevederile respective se aplică și în cazul contractelor referitoare la operațiuni privind pensiile private" are un conținut neclar, din moment ce nu rezultă cu claritate care prevederi se au în vedere (din propoziția a doua sau a treia). Deci, pentru a asigura claritatea reglementării este necesar de a completa una din aceste propoziții cu referința la contractele privind pensiile respective.

14. Alin. (6) necesită a fi reformulat, deoarece trebuie să fie o legătură logică între alineat și literele ce decurg din acesta (a se vedea redacția propusă pentru lit. b) - e) în raport cu alineatul în cauză, ce stabilește acțiunile întreprinse de consumator).

Lit. e) se va reformula, pentru buna înțelegere a reglementării, se vor indica care alte mijloace de comunicare la distanță se au în vedere. Totodată, se va opta pentru utilizarea unui singur termen "pagină web" sau "site", deoarece terminologia utilizată în actele normative trebuie să fie constantă. În plus, din lit. a) - e) se va exclude sintagmele "în cazul acesta notificarea...", întrucât precizarea momentelor respective nu se încadrează logic în aceste litere.

La art. 8:

14. Potrivit art. 9 din Directiva menționată supra, „statele iau măsurile necesare pentru: - a interzice prestarea serviciilor financiare către un consumator, fără solicitarea prealabilă a acestuia, în cazul în care prestarea include solicitarea unei plăți imediate sau amânate; - a scuti consumatorul de orice obligație în cazul unor prestări nesolicitate, absența răspunderii neconstituind un acord din partea acestuia”.

Suplimentar stipulărilor din Directivă, autorii au inclus în alin. (1) al art. 8 și o normă generală privind interzicerea furnizării de servicii financiare la distanță consumatorilor contra plată, fără cererea sa expresă și prealabilă. Pentru a evita dublarea normelor, se va opta pentru o singură prevedere în acest sens (a se vedea alin. (1) și (3)).

15. În alin. (2) prima propoziție se va reformula, excluzându-se cuvintele „el/ea” care nu sunt proprii limbajului normativ utilizat în Republica Moldova.

La art. 9:

16. Deși art. 9 are același titlu ca și art. 10 al Directivei în cauză, pentru a crea o normă comprehensibilă, este necesar de a revedea redacția acestui articol. Norma comunitară prenotată stipulează obligația obținerii acordului consumatorilor pentru folosirea mijloacelor de comunicare la distanță. Utilizarea în art. 9 alin. (1) a termenului „comunicări nesolicitate” conferă un caracter ambiguu acestei norme.

17. Alin. (2) ce prevede că „Se interzice utilizarea altor mijloace de comunicare individuală la distanță *cu excepția celor prevăzute la alin. (1)* din prezentul articol, dacă nu a fost obținut acordul consumatorilor vizați sau dacă consumatorul a obiectat în mod evident” nu cadrează cu alin. (1), care la fel prevede acordul prealabil al consumatorului pentru utilizarea sistemului automatizat de apel fără intervenție umană de tipul automatelor de apel și telecopiator sau fax. Prin urmare, este necorespunzătoare sintagma „cu excepția celor prevăzute la alin. (1)”. Concomitent, se impune necesitatea de a elucida care sînt mijloace de comunicare *individuală* la distanță, or în textul proiectului se utilizează termenul „mijloace de comunicare la distanță” (a se vedea și anexa la proiect).

18. La art. 16 se va exclude numerotarea alineatului unic.

19. La definitivarea proiectului vor fi luate în considerare normele de tehnică legislativă privind numerotarea elementelor structurale ale articolelor în modul prevăzut de art. 32 alin. (5) și (6) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele normative. Potrivit acestor prevederi „Articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteze. Alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă.”

Astfel, în conformitate cu prevederile citate alineatele numerotate nu pot fi constituite din alineate independente nenumerotate (a se vedea art. 2 alin. (2)). Concomitent, alineatele nu au subalineate, ci subpuncte, numerotate cu cifre arabe și o paranteză (a se modifica în acest sens art. 2 alin. (2), art. 5 alin. (7) art. 6 alin. (4), art. 7 alin. (3)).

Suplimentar, în art. 4 alin. (1) lit. g) textul „art. (4) din prezenta lege” se va substitui cu cuvintele „prezentul articol”, iar în art. 6 alin. (4) și (7) textul „art. 6 alin. (1) din prezenta lege” se va substitui cu abrevierea „alin. (1)”, deoarece, în cazul în care se face referință la o normă din cadrul aceluiași articol nu trebuie să fie indicat numărul acestui articol.

20. Din parafa anexei se va exclude numărul acesteia, deoarece proiectul are o singură anexă, care nu trebuie să fie numerotată.

La proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008:

Cu referire la completarea art. 344 cu alineatul (5):

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. j) din proiectul legii privind încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum, informațiile specifice ce țin de tipul concret de serviciu financiar acordat la distanță se prezintă consumatorului *înaintea* încheierii unui contract la distanță (deci, este o informație prealabilă). În aceste condiții, se va reformula lit. a), pentru a evita tautologia.

Stabilirea răspunderii contravenționale pentru utilizarea mijloacelor de comunicare la distanță fără a obține acordul consumatorului (lit. b) și d)) se va reexamina, or, norma din proiectul legii privind încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum ce reglementează aspectul dat are un caracter ambiguu. Astfel, din redacția propusă ar rezulta că furnizorul va fi pasibil de răspundere contravențională și în cazul expedierii (fără acceptul prealabil al consumatorului) a unui SMS sau plasarea în cutia poștală a unui pliant cu bon de comandă privind un serviciu financiar.

Lit. c) se va reformula în contextul obiecțiilor formulate în prezentul aviz vis-a-va de art. 8 al proiectului de lege prenotat.

Cu referire la respectarea normelor de tehnică legislativă comunicăm următoarele.

Întrucât se propune completarea doar a unui articol din Codul contravențional, în titlu, în conformitate cu art. 36 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative se va face referință la completarea art. 344 din Codul menționat. Totodată, semnalăm că în titlu unui act normativ de modificare nu se indică izvorul publicării actului de bază.

În art. I dispoziția de completare se va formula într-un alineat, stabilindu-se că articolul 344 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (izvorul publicării), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins:.

În articolul dat enumerarea contractului se va expune la fel ca în proiectul de lege menționat.

Viceministru

Nicolae EȘANU